

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Ректор Національного
університету «Одеська
юридична академія»**

Олег ТОДОШАК

ВИСНОВОК

Національного університету «Одеська юридична академія» щодо дисертації Барасій Віти Юріївни «Інституціоналізація соціальних мереж як складової політичного дискурсу в Україні», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 052 «Політологія», затвердженої Вченою радою Національного університету «Одеська юридична академія» від №2 від 9 листопада 2022 року

ВИТЯГ

з протоколу № 3 засідання фахового семінару кафедри політичних теорій Національного університету «Одеська юридична академія» від 15 червня 2026 року.

Присутні:

доктор політичних наук, професор Вітман К. М.; доктор історичних наук, професор Кормич Л. І.; доктор політичних наук, професор Мамонтова Е. В; доктор політичних наук, професор Яковлев Д. В.; доктор політичних наук, професор Завгородня Ю. В.; кандидат політичних наук, доцент Краснопольська Т. М.; кандидат історичних наук, доцент Сушко А.І.; здобувач Барасій В.Ю.; лаборантка Драмарецька Д. Є.

З присутніх – 4 доктори політичних наук, 1 доктор історичних наук, 1 кандидат політичних наук, 1 кандидат історичних наук – фахівців за профілем поданої на розгляд дисертації.

Порядок денний:

Обговорення дисертаційного дослідження В.Ю. Барасій «Інституціоналізація соціальних мереж як складової політичного дискурсу в Україні», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 «Політологія» щодо його рекомендації для розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Слухали:

Доповідь здобувача ступеня доктора філософії В.Ю. Барасій «Інституціоналізація соціальних мереж як складової політичного дискурсу в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 052 «Політологія».

Доповідачка обґрунтував актуальність обраної теми, визначив мету, завдання, методологію та методику, охарактеризував об'єкт та предмет дослідження, виклав основні наукові положення та висновки, сформульовані в процесі проведеного дослідження, вказав науково-практичну значимість роботи, зазначив впровадження результатів дослідження.

Зазначила, що у дисертації представлено авторське бачення процесу інституціоналізації соціальних мереж як складової політичного дискурсу в Україні. Встановлено, що соціальні мережі пройшли шлях від інструменту міжособистісної комунікації до впливового політичного інституту, який визначає характер політичної взаємодії в умовах цифрового суспільства. Особливого значення цей процес набув в Україні в умовах цифровізації, розвитку електронної демократії та російсько-української війни. У дисертації обґрунтовано, що інституціоналізація соціальних мереж супроводжується трансформацією політичного дискурсу, переходом від вертикальних моделей політичної комунікації до горизонтальних мережевих форм взаємодії, розвитком нових механізмів політичної мобілізації, громадянської участі та

електронного урядування. Відповідно до мети та завдань дослідження було визначено структуру дисертації. Широка джерельна база та комплексне застосування неоінституціонального, мережевого, системного та дискурсивного підходів забезпечили наукову новизну, актуальність та достовірність отриманих результатів.

В процесі обговорення дисертації були поставлені такі питання:

Доктор політичних наук, професор Мамонтова Е.В.: У мене два запитання. По-перше, у чому полягає принципова відмінність між соціальними мережами як засобом комунікації та соціальними мережами як політичним інститутом? По-друге, які основні етапи інституціоналізації соціальних мереж у політичному просторі України Ви виділяєте?

Відповідь Барасій В.Ю.: Дякую за запитання. По-перше, традиційно соціальні мережі розглядалися як технологічний інструмент поширення інформації та комунікації між користувачами. У дисертації доведено, що внаслідок процесу інституціоналізації вони набули ознак політичного інституту. Це проявляється у формуванні стійких норм, правил і практик політичної взаємодії, впливі на громадську думку, політичну мобілізацію, електоральні процеси та діяльність органів влади. Соціальні мережі стали самостійним середовищем виробництва політичних смислів і невід'ємною складовою політичного дискурсу. По-друге, У роботі обґрунтовано чотири основні етапи. Перший – виникнення та поширення цифрових комунікацій. Другий – становлення соціальних мереж як інструменту політичної мобілізації. Третій – інтеграція соціальних мереж до виборчих процесів та системи публічного управління. Четвертий – утвердження соціальних мереж як інституціоналізованої складової політичного дискурсу в умовах цифрового суспільства. Саме на останньому етапі вони починають виконувати функції, які раніше належали традиційним медіа та окремим політичним інститутам.

Доктор політичних наук, професор Завгородня Ю.В. Який вплив соціальні мережі мають на демократичні процеси в Україні?

Відповідь Барасій В.Ю.: Дякую за запитання. Соціальні мережі сприяють розширенню громадянської участі, забезпечують швидку комунікацію між владою та суспільством, створюють умови для розвитку електронної демократії та підвищують рівень політичної мобілізації громадян. Водночас вони можуть бути джерелом ризиків, пов'язаних із дезінформацією, маніпулятивними технологіями та інформаційними загрозами. Тому їх вплив на демократію є комплексним і потребує постійного наукового аналізу та належного нормативного регулювання.

Доктор історичних наук, професор, завідувача кафедрою політичних теорій Кормич Л. І.: Чому для дослідження було обрано саме неоінституціональний та мережевий підходи?

Відповідь Барасій В.Ю.: Дякую за запитання. Неоінституціональний підхід дозволив дослідити процес формування стійких правил, норм і практик політичної взаємодії у цифровому середовищі та визначити ознаки соціальних мереж як політичного інституту. Мережевий підхід, своєю чергою, надав можливість проаналізувати трансформацію політичної комунікації в умовах мережевого суспільства, особливості горизонтальних зв'язків та нових моделей політичної взаємодії між громадянами, владою та іншими політичними акторами. Поєднання цих підходів забезпечило комплексне розуміння досліджуваного явища.

Кандидат політичних наук, доцент Краснопольська Т. М.

У чому полягає практичне значення результатів Вашого дослідження?

Відповідь Барасій В.Ю.: Дякую за запитання. Практичне значення полягає у можливості використання результатів дослідження органами публічної влади, політичними партіями, інститутами громадянського суспільства та мережевими спільнотами. Висновки роботи можуть бути корисними для вдосконалення механізмів політичної комунікації у цифровому середовищі, розроблення стратегій взаємодії з громадянами через соціальні мережі,

розвитку інструментів електронної демократії та електронного урядування. Також матеріали дисертації можуть використовуватися у викладанні політичних дисциплін у закладах вищої освіти.

В процесі обговорення дисертації **виступили:**

Науковий керівник – доктор політичних наук, професор Яковлев Д.В. ознайомив присутніх зі своїм висновком стосовно роботи. Він підкреслив актуальність теми, теоретичне та практичне значення зроблених автором висновків та запропонував рекомендувати роботу до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Дисертація є завершеною та самостійною роботою, яка відповідає всім вимогам і може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 052 – «Політологія».

В обговоренні взяли участь і виступили:

Доктор політичних наук, професор Вітман К.М. відзначив, що для дослідження обрана актуальна тема, яка має теоретичне і практичне значення в контексті інституціоналізації соціальних мереж політичного дискурсу в Україні.

Актуальність теми обумовлена стрімким розвитком цифрових технологій та посиленням ролі соціальних мереж у політичному житті суспільства. В умовах цифровізації та трансформації механізмів політичної комунікації авторка здійснила комплексний аналіз процесу інституціоналізації соціальних мереж та їхнього впливу на політичний дискурс в Україні. Наукова новизна дослідження полягає у розробці цілісної політологічної концепції інституціоналізації соціальних мереж як політичного інституту. Особливої уваги заслуговує запропоноване авторське визначення цього процесу, а також обґрунтування його структури та основних етапів розвитку в українському політичному просторі. Важливою перевагою дисертації є ґрунтовна методологічна база, яка поєднує

неоінституціональний, мережевий та дискурсивний підходи. Це дозволило авторці всебічно дослідити вплив соціальних мереж на політичну мобілізацію, електоральні процеси, розвиток електронної демократії та модернізацію урядування. Практичне значення роботи полягає у можливості використання її результатів органами державної влади, політичними партіями, громадськими організаціями та науковцями, які досліджують цифрові трансформації політики. Дисертація характеризується логічністю структури, належним рівнем аргументації, науковою обґрунтованістю висновків та високою академічною культурою викладу матеріалу. Отримані результати мають вагомe теоретичне і практичне значення для розвитку сучасної політичної науки.

Враховуючи вищевикладене дисертація В.Ю. Барасій на тему «Інституціоналізація соціальних мереж як складової політичного дискурсу в Україні», відповідає вимогам, які пред'являються до досліджень такого рівня, та може бути рекомендована для розгляду і захисту в разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 – Політологія.

Доктор політичних наук, професор Завгородня Ю. В. зазначила, що авторкою успішно реалізовано поставлену мету дослідження шляхом комплексного аналізу теоретичних засад, механізмів та закономірностей інституціоналізації соціальних мереж у сучасному українському суспільстві. Робота вирізняється міждисциплінарністю та вдалою інтеграцією сучасних концепцій мережевого суспільства, медіатизації політики та неоінституціоналізму. Особливо цінним є те, що дослідження враховує сучасні українські реалії, пов'язані з цифровими трансформаціями, розвитком електронного урядування та функціонуванням соціальних мереж в умовах російсько-української війни. Авторка переконливо доводить, що соціальні мережі стали не лише каналом комунікації, а повноцінним інститутом політичної взаємодії.

Наукова новизна роботи полягає у формуванні авторської концепції інституціоналізації соціальних мереж та визначенні їх місця у структурі політичного дискурсу. Значний інтерес становлять висновки щодо впливу соціальних мереж на політичну мобілізацію, громадянську участь та формування громадської думки. Висновки дисертації є логічними, обґрунтованими та відповідають поставленим завданням. Робота має високий рівень теоретичної та практичної значущості й становить вагомий внесок у розвиток української політичної науки.

Кандидат політичних наук, доцент Краснопольська Т. М. в своєму виступі підтримала попередніх доповідачів, акцентувала увагу на теоретичній та практичній значимості роботи. Підкреслила, що у доповіді та відповідях на запитання В.Ю. Барасій продемонстрував теоретичні знання та науковий стиль, вміння аналізувати політичну практику. Це дало можливість здобути авторові важливі результати дисертаційного дослідження. Вважаю, що дана дисертація відповідає вимогам до таких робіт та може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 052 «Політологія».

Доктор політичних наук, професор Мамонтова Е. В. підкреслила актуальність теми дослідженню важливої проблеми сучасної політичної науки – інституціоналізації соціальних мереж у політичному дискурсі України. Обрана тема є надзвичайно актуальною в умовах цифровізації суспільства та зростання впливу нових медіа на політичні процеси. Вважаю, що дана дисертація відповідає вимогам до таких робіт та може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 052 «Політологія».

Узагальнюючи результати обговорення, дисертацію В.Ю. Барасій «Інституціоналізація соціальних мереж як складової політичного дискурсу в Україні», подану на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 «Політологія» можна рекомендувати до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

На основі результатів обговорення присутні на засіданні вирішили запропонувати такий

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Барасій Віти Юріївни «Інституціоналізація соціальних мереж як складової політичного дискурсу в Україні», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 – політологія, в галузі знань 05 – соціальні та поведінкові науки.

Обґрунтування вибору теми дослідження. На початку XXI століття соціальні мережі стали одним із найвпливовіших феноменів суспільно-політичного розвитку, суттєво змінивши механізми політичної комунікації, взаємодії між владою та громадянами, формування громадської думки й функціонування демократичних інститутів. Технологічний розвиток створив передумови для інституціоналізації соціальних мереж як складової політичного дискурсу. Із засобу міжособистісного спілкування та комунікації у малих групах вони перетворились на чинник політичної взаємодії, структурування політичного простору. У процесі інституціоналізації соціальні мережі стали інтерактивним мультимедійним середовищем виробництва та поширення політичних смислів, механізмом суспільного контролю над владою, який забезпечує формування громадської думки, уможливорює мобілізацію громадян та модернізацію урядування.

У сучасному суспільстві соціальні мережі посідають особливе місце серед складових політичного дискурсу. Вони створюють нові можливості для комунікації між політичними акторами, органами публічної влади та громадянами, сприяють розвитку нових форм політичної участі та впливають на політичний порядок денний. Зростання ролі соціальних мереж у політичному дискурсі зумовлює поступове набуття ними ознак інституту, який замінює традиційні медіа у медеполітичній системі та сприяє

демократизації урядування.

Якщо в другій половині XX століття основними посередниками між державою та суспільством виступали традиційні засоби масової інформації, то на сучасному етапі значна частина політичної взаємодії відбувається саме через соціальні мережі. На відміну від традиційних медіа, які ґрунтувалися переважно на вертикальній моделі поширення інформації, соціальні мережі забезпечують двосторонню та багатовекторну комунікацію, надаючи громадянам можливість не лише отримувати інформацію, а й брати активну участь у політичних дискусіях, створювати та поширювати політичний контент, впливати на суспільний порядок денний і процес ухвалення політичних рішень.

Особливого значення ці процеси набувають у контексті демократичного розвитку України. Соціальні мережі стали одним із ключових інститутів як мобілізації так і самоорганізації, дискурсивного формування демократії. Вони впливають на трансформацію політичного дискурсу, утворюють нові можливості для участі громадян у політичному процесі та сприяють розвитку електронної демократії.

Подальше посилення ролі соціальних мереж відбулося після початку російської агресії проти України. Соціальні мережі постали не лише в якості важливого джерела інформації, але й виконували функції консолідації суспільства, координації волонтерської діяльності, міжнародної комунікації, інформаційного спротиву та формування позитивного міжнародного іміджу України. Водночас саме у цифровому середовищі суттєво загострилися проблеми інформаційної безпеки, поширення дезінформації, маніпулятивних технологій та зовнішнього інформаційного впливу.

Розвиток цифрових державних сервісів та платформ громадянської участі сприяє інтеграції соціальних мереж до системи публічного управління та поглиблює їх роль у електоральному виборі громадян. Унаслідок цього соціальні мережі дедалі більше виконують не лише комунікативну, а й політичну функцію, впливаючи на процеси політичної соціалізації,

громадянської мобілізації, формування громадської думки та легітимації політичних рішень.

За таких умов актуальності набуває дослідження соціальних мереж як політичного інституту, аналіз процесів їх інституціоналізації, особливостей функціонування в політичній системі, а також їхнього впливу на політичну модернізацію, демократичні процеси, електоральну взаємодію та систему публічного управління.

Зв'язок із науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана в рамках наукових досліджень Національного університету «Одеська юридична академія», у контексті теми: «Правове та соціальне життя України у людиноцентристському вимірі в цифрову еру» на 2021–2025 рр. (державний реєстраційний номер 0122U000266). Дослідження також виконано також у межах плану науково-дослідницької роботи кафедри політичних теорій факультету психології, політології та соціології Національного університету «Одеська юридична академія» – «Людиноцентристський вимір політики в умовах цифрових трансформацій» (2021 – 2025 рр.).

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є визначення сутності, передумов, механізмів та закономірностей процесу інституціоналізації соціальних мереж як складової політичного дискурсу в Україні, а також з'ясування особливостей їх впливу на політичну комунікацію, мережеву демократію, політичну модернізацію, електоральні процеси та систему публічного управління в умовах цифровізації суспільства.

Досягнення поставленої мети зумовило необхідність розв'язання таких дослідницьких завдань:

- визначити теоретико-методологічні основи дослідження інституціоналізації соціальних мереж;
- проаналізувати основні наукові підходи до концептуалізації соціальних мереж як складової сучасного політичного дискурсу;
- визначити парадигмальні зміни у дослідженні модернізації

урядування у мережевому суспільстві;

- дослідити роль нових медіа у формуванні та функціонуванні мережевих моделей політичної взаємодії в Україні;
- охарактеризувати роль мережевих технологій у дискурсивному формуванні демократії;
- проаналізувати вплив соціальних мереж на політичну модернізацію та політику постмодерну;
- дослідити взаємозв'язок соціальних мереж, електронного урядування та інструментів електронної демократії в Україні;
- визначити особливості інституціоналізації соціальних мереж в електоральному процесі та їх вплив на політичну участь громад;
- охарактеризувати нові медіа як чинник політичної мобілізації та модернізації.

Об'єктом дослідження виступає політичний дискурс України в умовах цифровізації політики та розвитку мережевих комунікацій.

Предметом дослідження є процеси, механізми та особливості інституціоналізації соціальних мереж як складової політичного дискурсу в Україні.

Методологічна основа дослідження ґрунтується на застосуванні комплексу загальнонаукових та спеціальних методів політичної науки, що забезпечують системне вивчення процесів інституціоналізації соціальних мереж у сучасному політичному дискурсі. Методи аналізу та синтезу дали змогу узагальнити наукові підходи до розуміння сутності соціальних мереж, особливостей їх функціонування та інституціонального розвитку.

Теоретико-методологічне підґрунтя дослідження становлять положення неінституціоналізму, мережевого підходу, теорії медіатизації політики, концепції політичного дискурсу, комунікативної теорії та сучасних досліджень соціальних мереж. Неінституціональний підхід використано для дослідження процесу інституціоналізації соціальних мереж, визначення особливостей формування стійких норм, правил та практик політичної

взаємодії у цифровому середовищі. Положення дискурсивного інституціоналізму дали змогу визначити місце інституту нових медіа та соціальних мереж у структурі політичного дискурсу та дослідити їх вплив на формування політичних смислів, ідей і комунікативних практик.

Мережевий підхід застосовано для аналізу особливостей політичної комунікації в умовах мережевого суспільства, дослідження характеру взаємодії між суб'єктами політичного процесу та визначення ролі соціальних мереж у формуванні нових моделей політичної взаємодії. Системний метод використано для дослідження соціальних мереж як складової політичної системи, визначення їх впливу на електоральну та управлінську підсистеми.

Метод дискурс-аналізу застосовано для дослідження політичних смислів, наративів, символічних конструкцій і комунікативних практик, що формуються та поширюються у соціальних мережах, а також визначення їх ролі у процесах політичної комунікації та легітимації політичних рішень.

Порівняльний метод використано для зіставлення особливостей інституціоналізації соціальних мереж у різних політичних системах і визначення специфіки українського досвіду. Історичний метод дав змогу простежити еволюцію соціальних мереж та трансформацію їх ролі у політичному дискурсі. Структурно-функціональний метод застосовано для визначення місця соціальних мереж у системі політичних відносин і виявлення їх основних функцій у політичному дискурсі, зокрема комунікативної, інформаційної, мобілізаційної, соціалізаційної, інтегративної та легітимаційної.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у вирішенні актуального наукового завдання політичної науки, що полягає у комплексному дослідженні процесу інституціоналізації соціальних мереж як складової політичного дискурсу в Україні.

Уперше:

— розроблено цілісну політологічну концепцію інституціоналізації соціальних мереж як складової політичного дискурсу, відповідно до якої

соціальні мережі розглядаються не лише як інструмент поширення інформації чи технологічна платформа комунікації, а як політичний інститут, інтегрований у процеси формування громадської думки, політичної мобілізації, артикуляції та агрегування суспільних інтересів, легітимації публічної влади й функціонування електорального та управлінського вимірів політичного дискурсу;

- сформульовано авторське визначення інституціоналізації соціальних мереж як процесу формування, закріплення та суспільного визнання стійких норм, правил, комунікативних практик і механізмів політичної взаємодії, у результаті якого соціальні мережі набувають ознак політичного інституту та стають невід’ємною складовою політичного дискурсу;

- визначено структуру процесу інституціоналізації соціальних мереж, яка охоплює нормативний, організаційний, комунікативний та дискурсивний рівні, а також обґрунтовано етапи інституціоналізації соціальних мереж у політичному просторі України: виникнення та поширення цифрових комунікацій; становлення соціальних мереж як інструменту політичної мобілізації; інтеграція соціальних мереж до виборчих процесів та системи публічного управління; утвердження соціальних мереж як інституціоналізованої складової політичного дискурсу в умовах цифрового суспільства;

Удосконалено:

- обґрунтування закономірностей трансформації політичного дискурсу під впливом соціальних мереж, що вивляються у переході від вертикальних ієрархічних моделей поширення політичної інформації до горизонтальних мережеских форм взаємодії, розширенні можливостей громадянської участі у формуванні політичного порядку денного та зростанні ролі мережеских технологій у дискурсивному формуванні демократії;

- модель взаємозв’язку між розвитком мережевої демократії та електронного урядування, політичною модернізацією та політикою постмодерну і трансформацією електорального й управлінського вимірів

політичного дискурсу в процесі інституціоналізації соціальних мереж

— теоретичні підходи до дослідження електоральних процесів шляхом визначення особливостей використання соціальних мереж як інструменту політичної мобілізації, персоналізації політичного лідерства, формування політичної підтримки та впливу на електоральну поведінку громадян;

Набули подальшого розвитку:

— положення мережевої теорії щодо трансформації механізмів політичної влади, політичного представництва та політичної комунікації в умовах інституціоналізації соціальних мереж;

— дослідження процесів медіатизації політики шляхом уточнення медіалогіки функціонування соціальних мереж та їхніх функцій у структурі сучасного політичного дискурсу;

— наукові візії щодо ролі соціальних мереж у формуванні громадської думки, конструюванні політичних наративів та ідентичностей, а також розвитку нових форм громадянської участі, мобілізації та взаємодії суспільства з інститутами влади в Україні.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в тому, що сформульовані теоретичні положення, висновки та узагальнення можуть бути використані у подальших наукових розробках проблеми інституціоналізації соціальних мереж як складової політичного дискурсу в Україні та вивчення особливостей їх функціонування в умовах цифрової трансформації суспільства. Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані у діяльності органів публічної влади, політичних партій, інститутів громадянського суспільства та мережевих спільнот для вдосконалення механізмів політичної комунікації у цифровому середовищі, розроблення стратегій взаємодії з громадянами в соціальних мережах, підвищення ефективності громадянської участі, а також розвитку інструментів електронної демократії та електронного урядування.

Матеріали дослідження можуть бути корисними у навчальному процесі

під час підготовки навчально-методичного забезпечення та викладання дисциплін «Політологія», «Політична комунікація», «Публічна політика», «Електоральна соціологія», «Основи демократії» та інших освітніх компонентів, пов'язаних із дослідженням політичних інститутів, цифрових комунікацій і сучасних політичних процесів.

Апробація результатів дослідження. Основні положення, результати та висновки дисертаційного дослідження апробовано на міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях, круглих столах, а також наукових семінарах кафедри політичних теорій, присвячених проблемам розвитку політичної комунікації, функціонування соціальних мереж у політичному просторі, цифрової демократії, мережевої взаємодії та трансформації політичного дискурсу в умовах цифровізації суспільства.

Результати дисертаційного дослідження були представлені та обговорені на: III Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Сучасні політичні процеси: глобальний та національний виміри» (м. Одеса, 2023 р.); III Всеукраїнській науково-практичній конференції «Трансформація українського суспільства в цифрову еру» (Львів – Торунь, 2024 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів» (м. Одеса, 2024 р.); IV Всеукраїнській науково-практичній конференції «Трансформація українського суспільства в цифрову еру» (м. Одеса, 2025 р.).

Основні результати дисертації обговорювалися на засіданнях кафедри політичних теорій факультету психології, політології та соціології Національного університету «Одеська юридична академія» та використовувалися під час підготовки наукових публікацій автора.

Публікації. Основні теоретичні положення, висновки та результати дисертаційного дослідження відображено у наукових публікаціях автора. За темою дисертації опубліковано 13 наукових праць, серед яких 4 статті у наукових фахових виданнях України з політичних наук, а також 9 тез доповідей на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних

конференціях.

Структура та обсяг дисертації. Структура дисертації обумовлена метою, завданнями, об'єктом і предметом дослідження та логікою розкриття теми. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, які об'єднують дев'ять підрозділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг дисертації становить 199 сторінок. Основний текст викладено на 142 сторінках. Список використаних джерел налічує 255 найменувань і розміщений на 27 сторінках.

Особистий внесок здобувача. Наведені результати досліджень отримано автором самостійно і відображають авторський підхід до теоретико-методологічних визначень та узагальнень положень щодо демократизації політичних інститутів як чинника зовнішньополітичного вибору України.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці,

в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Барасій В. Ю. Вплив соціальних медіа на політичну модернізацію та політику постмодерну // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2024. Вип. 55. с. 240–246. DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2024.55.29>
2. Барасій В. Ю. Е-уряд задля політичної модернізації: між інклюзивністю та мобілізацією/В.Ю.Барасій // Політикус : наук. журнал. – 2024. – № 3. – С.41-45.
3. Барасій В. Ю. Електоральний процес в епоху цифровізації: медіакратія, «дія», медіа-скандали. Актуальні проблеми філософії та соціології. – 2023. - №45. – С. 138-143.
4. Барасій В.Ю. Урядування як чинник політичної модернізації: концептуалізація у дискурсі політичної науки. Актуальні проблеми філософії та соціології. – 2025. - №57. – С. 151-155.

*Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації та
додатково відображають наукові результати:*

1. Барасій В.Ю. Електронний уряд: технологія і політика. Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса 30 квітня 2025 року. Одеса ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», центр соціально-політичних досліджень «POLITICUS», 2025. С. 13-17.
2. Барасій В. Трансформаційні процеси у медіа-просторі: вплив на політичну комунікацію / В. Барасій // Сучасні політичні процеси: глобальний та національний виміри : матеріали ІV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Одеса, 6-7 березня 2025 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. Одеса, 2025. С. 79-82.
3. Барасій В. Ю. Соціальні мережі як середовище формування медіакратії / В. Ю. Барасій // Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квіт. 2024 р.) / НУ "ОЮА" ; за заг. ред. С. В. Ківалова ; відп. за вип. М. Р. Аракелян. – Одеса : Фенікс, 2024. – С. 768-770. Режим доступу: <https://hdl.handle.net/11300/28341>
4. Барасій В. Ю. Електронний уряд як чинник політичної мобілізації та модернізації / В. Ю. Барасій // Трансформація українського суспільства в цифрову еру : Матеріали ІІ всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 23 березня 2023 р.) – Одеса : Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.», 2023. – С. 61-63.
5. Барасій В. Ю. Контрасти медіа-дискурсу щодо партії "Слуга народу" / В. Ю. Барасій // Паралелі та контрасти: мова, культура, комунікація : матеріали ІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції (15 листопада 2019 р.) / за загальною редакцією Н. В. Петлюченко. – Одеса : Фенікс, 2019. – С. 24-26.

6. Барасій В. Ю. Шостий "Слуга народу": ЗМІ про політичні технології В. Зеленського / В. Ю. Барасій // Трансформація політичних процесів у XXI столітті, IX Національний конвент: матеріали IX Національного конвенту Міжнародної асоціації студентів політичної науки (м. Київ, 23- 24 травня 2019 р.) / за загальною редакцією Конверського А. Є. та ін., Київ, 2019. – С. 34-39.

7. Барасій В. Ю. Передвиборча «Дія»: е-вибори в епоху цифровізації / В. Ю. Барасій // Сучасні політичні процеси: глобальний та національний виміри=Modern political processes: global and national dimensions : матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м.Одеса, 30 листопада 2023 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса, 2023. - С. 104-107.

8. Барасій В. Ю. Соціальні мережі як складова політичного дискурсу в Україні // Трансформація українського суспільства в цифрову еру : матер. III Всеукр. наук.-практич. конф., (22 березня 2024 р.). Львів–Торунь, 2024. С. 26-28. DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-389-0-6>

9. Барасій В. Ю. Розвиток соціальних мереж: синергія демократії та технологій // Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.- практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. Одеса, 2023. Т. 1. С. 232-235.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана сучасною науковою мовою, стиль викладання відповідає прийнятному у науковій літературі й забезпечує легкість та доступність сприйняття наукових положень, висновків і рекомендацій дисертаційного дослідження.

Відповідність дисертації вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня

доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44. Дисертація відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44.

Загальний висновок. Враховуючи викладене вважаємо, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Барасій Віти Юріївни на тему «Інституціоналізація соціальних мереж як складової політичного дискурсу в Україні» відповідає спеціальності 052 «Політологія», вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами від 03.04.2019 р., № 283), Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 (зі змінами від 31.05.2019 р. № 759) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 та рекомендується до захисту на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 052 «Політологія».

У результаті відкритого голосування учасники засідання фахового семінару в кількості 8 осіб подали голоси «за». Ніхто із учасників фахового семінару не проголосував «проти» рекомендації дисертаційної роботи В.Ю. Барасій до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді. Дисертація написана сучасною науковою мовою, вміло використані спеціальні дефініції. Робота характеризується єдністю змісту, а стиль викладення сприяє доступності розуміння та сприйняття матеріалу.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації **Барасій Віти Юрівни «Інституціоналізація соціальних мереж як складової політичного дискурсу в Україні»**, поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 052 «Політологія».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Барасій Віти Юріївни «Інституціоналізація соціальних мереж як складової політичного дискурсу в Україні» відповідає вказаній спеціальності та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44.

3. Рекомендувати дисертацію Барасій Віти Юріївни на тему «Інституціоналізація соціальних мереж як складової політичного дискурсу в Україні» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 052 «Політологія».

4. Запропонувати Вченій раді Національного університету «Одеська юридична академія» персональний склад разової спеціалізованої вченої ради з правом прийняття до розгляду та проведення публічного захисту дисертації Барасій Віти Юріївни «Інституціоналізація соціальних мереж як складової політичного дискурсу в Україні»:

Голова ради – Вітман Костянтин Миколайович, доктор політичних наук, професор, директор Центру підготовки магістрів публічної служби і

професійних суддів, професор кафедри політичних теорій Національного університету «Одеська юридична академія».

Офіційні опоненти:

Батрименко Олег Володимирович – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Третьак Олексій Анатолійович – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології, соціології та філософії Державного університету «Київський авіаційний інститут».

Рецензенти:

Завгородня Юлія Володимирівна – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних теорій Національного університету «Одеська юридична академія».

Ярова Ліліана Вікторівна - доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри соціології Національного університету «Одеська юридична академія».

Результати голосування присутніх на засіданні докторів, кандидатів наук та доктора філософії у галузі політичної науки за профілем поданої на розгляд дисертації: за – 8; проти – немає; утримались – немає.

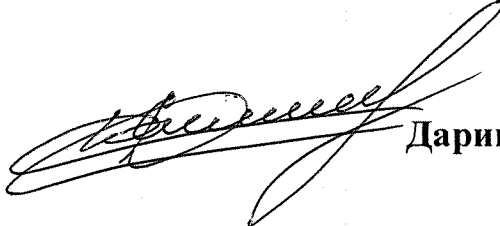
Головуючий на засіданні

**директор Центру підготовки магістрів
публічної служби і професійних суддів,
професор кафедри політичних теорій
Національного університету
«Одеська юридична академія»,**

доктор політичних наук, професор

Костянтин ВІТМАН

Секретар засідання

Дарина Драмарецька